

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

Історичний факультет

**СХОДОЗНАВСТВО.
АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Тези доповідей

II Міжнародної науково-методичної конференції

19 березня 2021 р.

Харків – 2021

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

Ю.Д. Бойчук – ректор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна)
С.В. Бережна – проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності доктор історичних наук, професор(Україна)
Д-р Кемаль Учунджу, професор, Чорноморський технічний університет (Туреччина)
Н.В. Руда – завідувач кафедри східних мов, кандидат філологічних наук, доцент (Україна)
Л.М. Ямпольська – доцент кафедри всесвітньої історії, кандидат історичних наук, доцент (Україна)
І.А. Скразловська – доцент кафедри східних мов (Україна)
Д-р Алібекіроглу Сертан - викладач кафедри турецької мови і літератури у Газіантепському університеті (Туреччина), запрошений викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей II Міжнародної науково-методичної конференції, 19 березня 2021 р. – Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. – 206 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 3 від 07.04.2021

До збірника увійшли тези доповідей II Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

воєнного округу Російської імперії: введення в проблему.....	122
Домановський А.М. Богословський складник франко-візантійських відносин другої половини VIII ст.....	124
Кошовий С.А. Президент США Джо Байден: очікування та пріоритети щодо Індо-Тихоокеанського регіону.....	126
Купчик О.Р. Жизнь и деятельность Абульфата Талышинского (1885-1949 гг.).....	128
Олійник О.М., Олійник М.М. Розвиток органів національної безпеки в Японії у другій половині XX ст.....	130
Подрез Ю.В. Динаміка турецько-сирійського протистояння в контексті загальної глобалізації міжнародних відносин.....	133
Тумаков О.І. К вопросу об османских военнопленных в Российской империи: «харьковский плен» князя Скарлата Каллимахи (1810-1812 гг.)....	135
Фалько С.А. Діяльність військово-інструкторських місій провідних європейських країн і Сполучених Штатів Америки в Азії у міжвоєнний період (1918-1939 роки): порівняльний аспект.....	137
Ціватий В.Г. Концепт «Схід» і публічна дипломатія Японії в умовах мондіального світоустрою XXI століття: історико-регіональний, діаспоральний та інституціональний дискурси.....	139
Ямпольська Л.М., Абдулкадер Ардалан Латіф Абдулкадер. «Берберське питання» та його політизація в Алжирі у 80-х рр. XX – 10-х рр. XXI ст.....	141
Дівицька С.В. Оцінка наслідків політики «Великого стрибка» в КНР у зарубіжній історіографії.....	144
Ляшевська Г.І. Корея в період колоніальної залежності від Японії (1910-1945 рр.).....	146
Мачай О.О. Політика Ібрагіма I Дербенді у завоюваннях Тамерлана.....	148
Омельченко В.О. Ясудзі Окамура – творець «Іанфу».....	150
Сопельняк А.С. Розселення вірмен на території України у науковому доробку Я.Р. Дашкевича.....	152
Топчій Д.С. Вплив відносин між США та КНР на вирішення «тайванського питання» на сучасному етапі.....	154
Хвойницька С.Г. Взяття фортеці Родос: шлях Османської імперії до Середземного моря.....	156
Целуйко А.О. Організація визволення Палестини (ОВП) як складова Палестинського руху опору: до історії виникнення.....	157

ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА, СОЦІУМ КРАЇН СХОДУ

Dr. Öğr. Üyesi Cevdet. Sanal Tipoloji: Sosyal Medyada Sözel Bellek İzleri.....	160
Андрєєва Ю.В. Проблема концепту «Made in China».....	163
Беззубенко А.В. Безпекова політика в АТР через призму діяльності регіонального форуму АСЕАН.....	165
Кошовий С.А. Словацько-тайванська взаємодія у контексті поліцентричного світу.....	168
Лю Синься. Возрождение сельской экономики с помощью развития индустрии китайской сельской культуры.....	170
Михтуненко В.В. Перспективи економічного розвитку Китаю в умовах пандемії COVID-19.....	172
Павленко С.С. Хто вони? Японські консули в Одесі (1892-1937).....	173
Пилипчук Я.В. Интеллектуалы Мавераннахра XIV-XVI вв.....	176
Ткачук А.П. Становлення військового стану самураїв у середньовічній Японії.....	179
Шаленна Н.М. Особливості сучасної культурної дипломатії Туреччини.....	181
Щербакова К.О. «Культура скасування» (cancel culture) у китайській національній ідеології.....	183
Tang Yongbo. The Application of Marxism Theory in the Ideological and Political	

корм для домашніх тварин, іграшки, зубна паста, косметичні вироби та деякі види морепродуктів.

У 2008 р. Американською адміністрацією з контролю за продуктами та ліками (FDA) було відкликано лікарську субстанцію гепарин через забруднення сировини, що імпортується з Китаю, та інші випадки.

Велика кількість негативно забарвлених слів з'явилася у ЗМІ, що також відмітили у одному з звітів «New York Times». Позначення «Made in China» часто вживалося у контексті зі словами: «підробка», «низька якість», «неліцензований», «несертифікований», «надзвичайно небезпечний», «забруднений», «токсичний» та інші [3].

Цей зсув відображає поєднання споживчого досвіду та впливу висвітленої у ЗМІ позиції на продукцію китайського виробництва. Однак Китай, відстоюючи свою честь та позицію світового виробника, проводить активну боротьбу за свій статус.

У 2013 р. прем'єр-міністр Китаю Лі Кецянь та Державна рада затвердили план під назвою «Made in China 2025», метою якого є підвищення ефективності та якості виробництва. Цю ініціативу спрямовано не просто на усунення залежності від іноземних технологій, а й на те, щоб Китай активно керував і визначав міжнародні технологічні стандарти [4].

Наразі Китай продовжує нарощувати масштаби співробітництва, відрізняючись серед інших великих успішних компаній високоякісною електронікою, медичним обладнанням, механізмами та промисловим обладнанням, неймовірними масштабами будівництва, займаючи найвищі позиції у світі. Історія концепту «Made in China» доводить, що Китай продовжує активно розвивати свою промислову діяльність, незважаючи на перешкоди, розвиває свою економіку та впевнено долає кризи і критику конкурентів, що свідчить про великий потенціал країни.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 中国制造”国际形象的 媒体话语研究 李秋杨. Sinologia Hispanica, 2015. № 1. P. 33–46.
2. Gang (Kevin) Han & Xiuli Wang. From Product-Country Image to National Image: «Made in China» and Integrated Valence Framing Effects. International Journal of Strategic Communication, 9:1. 2015. P. 62–77.
3. Morrison W.M. China's Economic Rise: History, Trends, Challenges and Implications for the United States. Washington, DC: Congressional Research Service, 2014.
4. Levine Derek Adam. «Made in China 2025»: China's Strategy for Becoming a Global High-Tech Superpower and its Implications for the U.S. Economy, National Security and Free Trade. Journal of Strategic Security. 2020. 13 (3). P. 1–16.

БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА В АТР ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ФОРУМУ АСЕАН

*Беззубенко Аліна Володимирівна, кандидат історичних наук,
доцент кафедри всесвітньої історії*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Азіатсько-Тихоокеанський регіон (далі – АТР) у світлі безпекової політики на сьогодні є важливим геополітичним центром світу. Його роль на міжнародній арені значно зросла і продовжує посилюватися. Не дивлячись на вагомий економічний потенціал країн даного регіону, обстановка в АТР в цілому залишається нестабільною. Оскільки тут перетинаються економічні, військово-стратегічні та політичні інтереси провідних держав світу та регіону. До основних військово-стратегічних аспектів безпеки в

регіоні можемо віднести проблеми ядерного нерозповсюдження, хронічні міждержавні конфлікти, комплекс невирішених територіальних протиріч тощо.

У 1990-х рр. робляться перші спроби щодо вирішення проблем регіональної безпеки, відбувається активний пошук можливостей у створенні регіональних інститутів, які б могли напрацьовувати та реалізовувати заходи превентивної дипломатії в регіоні. Зокрема, на 26-ій зустрічі міністрів Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), що тривала 23-25 липня 1993 р., було вирішено створити майданчик для здійснення багатостороннього діалогу з приводу регулювання питань безпеки в АТР. Таким чином виник Регіональний форум з безпеки АСЕАН (АРФ). Перші установчі збори АРФ відбулися в Бангкоку 25 липня 1994 р. На сьогоднішній день Форум об'єднує 27 учасників. Серед них: Австралія, Бангладеш, Бруней, В'єтнам, Східний Тимор, Індія, Індонезія, Камбоджа, Канада, Китай, КНДР, Лаос, Малайзія, Монголія, М'янма, Нова Зеландія, Пакистан, Папуа-Нова Гвінея, Республіка Корея, Росія, Сінгапур, США, Таїланд, Філіппіни, Шрі-Ланка, Японія, Європейський Союз [1].

Регіональний форум АСЕАН займається широким спектром безпекової політики в регіоні. Це протидія тероризму та транснаціональної злочинності, надзвичайне реагування, нерозповсюдження ядерної зброї та роззброєння, морська безпека тощо. Однак варто наголосити на тому, що основні функції АРФ, передусім, полягають у створенні спеціальної платформи для налагодження конструктивного діалогу зацікавлених учасників і напрацювання засобів превентивної дипломатії в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.

Узгоджені зобов'язання учасників зведені у певну документальну базу. Так, основні цілі та завдання діяльності організації відображені в Концепції АРФ 1995 р., в якій виділяються три аспекти, що загрожують дестабілізацією ситуації в регіоні [2, с. 67]:

- 1) стрімкий економічний розвиток країн АТР;
- 2) культурне різноманіття (кожна із країн регіону володіє власною унікальною історією, культурною спадщиною, стійкими традиціями і, у більшості своїй, світоглядом зі значним релігійним впливом);
- 3) значна кількість невирішених до цього часу територіальних та інших проблем. Зокрема, це суперечки з приводу Парасельських островів і островів Спратлі, Сенкаку, Курильської гряди, проблема Корейського півострова тощо.

Аналізуючи діяльність АРФ, можемо сказати, що вона характеризується позитивними тенденціями. Більшість конфліктів, що загострювалися навколо приналежності островів Південно-Китайського моря, завершувалися дипломатичними засобами відповідно до норм міжнародного права. Крім того, на нарадах Форуму почали обговорювати такі питання регіональної безпеки, яких в минулому намагалися не торкатися. Наприклад, військова присутність в АТР Сполучених Штатів Америки чи позиція Китаю з приводу спірних островів.

Помітним результатом 11-ої сесії АРФ (2004 р.) стало рішення про заснування нового механізму – Конференції з політики у сфері безпеки, покликаної зіграти координуючу роль в контексті підвищення ефективності військово-політичного спрямування органу. У щорічних зустрічах, що проводяться за участю представників Генеральних штабів і міністерств оборони держав-членів, обговорюється широкий перелік питань, що стосуються не тільки внутрішньої регіональної безпеки.

Після серії терористичних актів «Аль-Каїди» в США 11 вересня 2001 р. АРФ починає шукати ефективні засоби у боротьбі з тероризмом. Зокрема, у 2007 р. в Манілі було затверджено «Рамкові домовленості про співпрацю між учасниками АРФ в області протидії тероризму і транснаціональної злочинності», які розглядаються важливою складовою антитерористичної діяльності [1]. На 18-ій сесії у 2011 р. затверджено Робочі плани АРФ з превентивної дипломатії, з морської безпеки, з протидії тероризму і транснаціональної злочинності.

Додатково створено Міжсесійні групи підтримки та Міжсесійні зустрічі АРФ для обговорення і покращення взаємодії під час проведення миротворчих операцій, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, організації пошуку і спасіння постраждалих [3, с. 62-63].

Першим практичним заходом Регіонального форуму з безпеки великого масштабу стала підготовка і проведення міжнародних оперативно-тактичних навчань у сфері ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій під назвою «ARF-DiREx 2011». Навчання тривали 14-19 березня 2011 р. в Манадо (Індонезія). У них брали участь 25 країн-учасниць Форуму та деякі міжнародні організації. Серед них – Організація Об'єднаних Націй (ООН) та Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ). Основною метою навчань було відпрацювання військово-цивільної взаємодії в операції з ліквідації великого землетрусу магнітудою 8,4 бали з подальшим цунамі. У ході навчань були задіяні рятувальні служби, військові частини, особовий склад корпусів з НС, спеціальна техніка, включаючи авіаційне і наземне обладнання, мобільні госпіталі [4].

Таким чином, створення Регіонального Форуму АСЕАН з безпеки, на нашу думку, достатньо екстраординарна подія в історії міжнародних відносин в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, де раніше були відсутні як традиції, так і досвід багатосторонньої дипломатії. Поява такого Форуму мала особливе значення, оскільки значно вплинула на зміну поглядів лідерів регіону, продемонструвала зростаюче усвідомлення необхідності налагодження широкої співпраці у сфері безпекової політики в регіоні.

Великих зіткнень в межах Азіатсько-Тихоокеанського регіону не відбувалося вже доволі тривалий час. Країни постійно проводять переговори, намагаються прийти до компромісу з того чи іншого спірного питання, відстоюючи власні інтереси, але до відкритих дій не вдаються. Як зазначає С.О. Коротич, розвиток безперервного діалогу країн АТР дозволив напрацювати т.зв. «звичку співпраці». Вдалося об'єднати у багатосторонньому форматі для обговорення спільних проблем країни, які мали на той момент неподолані суперечності у двосторонніх взаєминах [3, с. 63]. Учасники Форуму щорічно зустрічаються задля моніторингу військово-політичної ситуації в регіоні, реалізують в його рамках комплекс заходів з посилення довіри, превентивної дипломатії і розробки підходів щодо вирішення тих чи інших конфліктів.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.Региональный форум АСЕАН.

URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Региональный_форум_АСЕАН

2. Барщевський Є.І. АСЕАН та система регіональної безпеки: бачення з АРФ. Грані. 2013. № 12. С. 66-72.

3. Коротич С.А. Превентивная дипломатия в Восточной Азии: роль регионального форума АСЕАН и других многосторонних институтов безопасности. Вестник Забайкальского государственного университета. Серия: Политологические науки. 2015. № 10 (125). С. 59-67.

4. Региональный форум АСЕАН по безопасности (Справочные материалы).

URL: https://www.mid.ru/regional-nyj-forum-asean-po-bezopasnosti-arf/-/asset_publisher/0vP3hQoCPRg5/content/id/188394

5.Шевчук О.В. Безпекове середовище Азійсько-Тихоокеанського регіону в постбіполярний період. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер.: Політологія. 2010. Т. 149. Вип. 137. С. 114-119.